

— широкий вибір професій, які є конкурентоздатними на ринку праці;

— висока якість навчання, підкріплена дипломом державного зразка та міжнародним дипломом;

— гнучкий навчальний процес, зручний для учня та викладача.

Економічно доцільну систему надання освітніх послуг із використанням Інтернет-технологій можна створити на основі правильної організації її елементів:

— база даних навчальних модулів, комбінуючи які, можна створити необхідний курс;

— база даних викладачів (тьюторів);

— база даних учнів;

— телематичні канали зв'язку;

— навчальний заклад, який надає освітні послуги.

Ці елементи можна розділити на дві основні складові: група елементів з надання освітніх послуг та об'єкт цієї форми освіти. Остання складова – споживач освітніх послуг – є найголовнішою складовою, оскільки являється джерелом фінансування.

Економічною передумовою надання освітніх послуг на базі телематики є джерело фінансування – наявність засобів фінансування у споживача.

Потенційний ринок споживачів даної форми навчання достатньо великий, набагато більший від ринку очної та заочної форми навчання, оскільки включає його також (рис. 1).

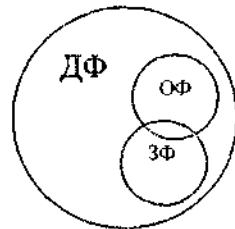

Рис. 1. Потенційний ринок споживачів освітніх послуг на базі телематики (ДФ – дистанційна форма, ОФ – очна форма, ЗФ – заочна форма)

Тобто, ринок споживачів є достатньо великим. Він включає всі категорії громадян, які бажають отримати освіту та професію.

Фінансові можливості громадян суттєво різняться. Тому ринок споживачів освітніх послуг на базі телематики визначається їх платоспроможністю. Сюди входить оплата послуг освітнього закладу за дистанційний курс, придбання необхідної комп'ютерної техніки, оплата доступу до каналів зв'язку.

Отже, необхідна платоспроможність споживача освітніх послуг складається із суми вартості послуг освітнього закладу та доступу до каналів зв'язку. Ця умова не забезпечить необхідний приток споживачів, оскільки вони вкладуть капітал у власну освіту в тому випадку, якщо вона надасть можливість компенсувати вкладені кошти, фінансового росту доходів.

Отже, політика ціноутворення повинна складатися з продуманого підбору кадрів, а також з детального вивчення ринку праці та аналітичних прогнозів: дефіциту спеціалістів певної галузі, середній дохід, географію працедавців тощо.

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ САМОРОЗВИТКУ ТА ПРОДУКТИВНОЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

*К. Ю. Вергал, к.е.н.; О. А. Родіонова, аспірант
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Дотримання дидактичних умов реалізації компетентнісного підходу під час викладання дисциплін економіко-математичного циклу полягає в чіткому усвідомленні учасниками навчального процесу специфіки поняття «компетентність», яку доцільно визначати як «інтегральну якість особистості, яка проявляється в її загальній здатності та готовності до діяльності, що ґрунтується на знаннях і досвіді, набутих в процесі навчання і соціалізації та орієнтовані на самостійну й успішну участь у діяльності» [12, с. 139]. Таке тлумачення пов'язане насамперед з тим, що перелік ключових компетентностей розглядається як задана норма саморозвитку студентів, необхідна для їх продуктивної творчої діяльності.

Викладання економіко-математичного моделювання та економетрії для студентів другого курсу денного відділення передбачає декілька етапів формування ключових компетентностей, які пов'язані з послідовністю набуття практичного досвіду, шляхом поступового ускладнення навчальних практичних завдань; віддзеркаленням навчального процесу у відповідності до тема-

тик лекційного курсу; вивченням нового матеріалу з відпрацюванням теоретичного і практичного навчально-інформаційних блоків за допомогою індивідуальних завдань; самоаналізом отриманих результатів, відображених у власних висновках студентів до кожного виконаного практичного та індивідуального завдань.

Виділені в науковій літературі основні ознаки формування ключових компетентностей, такі як поліфункціональність, багатомірність та міждисциплінарність [3, с. 67], відображені в циклі зазначених дисциплін через можливість розв'язувати економічні завдання у взаємозв'язку з прикладним практичним вирішенням економічних задач, забезпечуючи цим розвиток логічного, творчого та критичного мислення в розрізі саморозвитку та організації творчої діяльності студентів Полтавського університету економіки і торгівлі.

Отримання позитивного кінцевого результату передбачає періодичний контроль за його досягненням на певних етапах цього процесу у вигляді модульних контрольних робіт, ПМК та екзамену. Нормативний результат сформованості компетентності студента передбачено організацією контролю за послідовністю її формування на кожному з етапів виконання навчальних завдань з дотриманням.

Література

1. Пометун О. І. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К. : «К.І.С.», 2004. – С. 66–72.
2. Селевко Г. Компетентности и их классификация / Г. Селевко // Народное образование. – 2004. – № 4. – С. 138–143.

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ПРОГРАМУВАННЮ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВНЗ

О. О. Козир, к.т.н., доцент; Г. В. Карнаухова, старший викладач ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Компетентнісний підхід – це спрямованість навчального процесу на формування та розвиток в особистості системи ключових і предметних компетенцій.

Складовими компетентнісного підходу є:

- визнання компетенцій в якості кінцевого результату навчання у ВНЗ та їх цілеспрямоване формування;
- перенесення акцентів з накопичення певного багажу інформації суб'єктами навчання до їх уміння скористатися своїми знаннями для вирішення практичних проблем;
- оцінювання рівня підготовки студентів за рівнем оволодіння компетенцією у галузі програмування;
- спрямованість фахової підготовки на майбутнє працевлаштування випускників.

Сьогодні важливим є не стільки об'єм знань, а уміння оперувати цими знаннями, бути готовим змінюватись та пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись упродовж життя. Навчання програмуванню ставить перед собою нове завдання – сформувати фахівця який вміє і хоче вчитись. Сама галузь програмування потребує застосування компетентнісного підходу у зв'язку із постійним динамічним розвитком нових технологій які використовуються у цій галузі.

Саме розвиток у особистості життєво важливих компетентностей може дати людині можливість орієнтуватись у сучасному суспільстві, інформаційному просторі. Формування у студента навичок вирішення проблем, які з'являються перед фахівцем, а не отримання просто надзвичайно великого об'єму знань дозволяє майбутньому фахівцю краще продати себе на ринку праці.

Слід розрізняти термін «компетентність» і «компетенція». Російські педагоги В. Краєвський і О. Хуторський пояснюють, що компетенція в перекладі з латинської «competentia» означає коло питань, щодо яких людина добре обізнана, поінформована, пізнала їх і має певний досвід. Компетентність у певній галузі – це поєднання відповідних знань, досвіду і здібностей, що дають змогу обґрунтовано судити про цю сферу й ефективно діяти в ній. Метою навчання програмуванню повинна бути саме компетентність. Для економічного ВНЗ важливою складовою також є формування підприємницької компетентності. Це надасть майбутньому випускнику запропонувати себе як фахівця, який може застосувати свій досвід у програмуванні на вирішення тих проблем, які постійно виникають у конкурентному середовищі сучасного бізнесу.